

Vänsterpartiet Alingsås kommunpolitiska program 2026-2030

Alingsåsarnas trygghet - politikens ansvar.....	3
Vänsterpartiet vill styra.....	4
Stoppa slöseriet med skattepengarna.....	4
En hållbar välfärd.....	5
Vård och omsorg i världsklass.....	5
Personalpolitik av och för personalen.....	6
Alingsåsarnas behov i fokus.....	6
En förskola och skola i världsklass.....	6
En kompensatorisk och jämlik skola utan vinst på barn.....	7
Förskolan och skolan ska vara bra arbetsplatser.....	7
Förskola för barnens skull.....	8
En god och lugn arbetsmiljö.....	8
Satsa på fritidshemmen.....	8
Alla barn ska få den hjälp de behöver.....	9
En feministisk och inkluderande kommun.....	9
Kunskap för alla i gymnasieskolan.....	10
Bostäder för alla.....	10
Sälj inte, bygg.....	11
Nej till renoveringar.....	11
Aktiv markpolitik.....	11
Bygg smart och grönt.....	11
Alternativa bo- och byggformer.....	12
Alingsås bästa arbetsgivare.....	12
En feministiskt och hållbar arbetsmiljöpöolitik.....	13
Utveckla personalens inflytande och delaktighet.....	14
Satsa på kompetensutveckling och utbilda i bristyrken.....	14
En meningsfull fritid.....	14
En tillgänglig kommun.....	15
En inbjudande och trygg kommun fri från våld.....	16
Ett rödgrönt Alingsås.....	17
Utlös klimatnödläge.....	17
En fungerande infrastruktur.....	18
Skogen och den biologiska mångfalden.....	19
Grön energi.....	19
Cirkulär ekonomi.....	20
Grönt bostadsbyggande och smarta renoveringar.....	20
Klimatanpassningar.....	21
Ställ krav vid offentlig upphandling.....	22
Hållbar mat.....	22
Kris och beredskap.....	23

Alingsåsarnas trygghet - politikens ansvar

Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti med ekologisk grund. Vi ser hur Sverige fortfarande präglas av stora klassklyftor och en växande ekonomisk ojämlikhet. Det märks tydligt i människors vardag genom stigande matpriser, dyra bostäder och ökade levnadskostnader. Dessa utmaningar påverkar livskvaliteten och begränsar människors möjligheter att delta i samhället fullt ut.

Vår politik syftar därför till att minska klyftorna, demokratisera ekonomin och skapa ett samhälle där alla, oavsett bakgrund och förutsättningar, har rätt till ett tryggt liv på lika villkor. I Vänsterpartiets Alingsås är rätten till en bostad med rimlig kostnad självklar, liksom en trygg och tillgänglig välfärd där ingen lämnas efter.

Tidöpartierna har förvärrat krisen i landets välfärd. En kris som vuxit fram under lång tid, genom nedskärningar och underfinansiering. Den gemensamma välfärden har fått djupa sprickor och under deras tid vid makten har sprickorna inte bara blivit synliga utan också vidgats. Samtidigt ökar arbetslösheten, otryggheten breder ut sig och kriminaliteten växer. Det är konsekvenser av en politik som sviker människor och prioriterar fel.

Det är vår gemensamma uppgift att täppa till sprickorna och bygga upp en välfärd som håller. En välfärd vi kan lita på. Nu mer än någonsin behöver vi investera i skola, vård och omsorg, men också en hållbar och rättvis omställning.

Detta är Vänsterpartiet Alingsås kommunalpolitiska program för 2026–2030. Här presenterar vi våra förslag för vad vi vill genomföra i Alingsås kommunfullmäktige och nämnder under mandatperioden. Programmet är också visionärt och visar att ett annat samhälle är möjligt, därför berör vi ibland även frågor på regional och nationell nivå.

Programmet pekar ut en tydlig väg framåt för att göra Alingsås till en mer jämlik, solidarisk och hållbar kommun – en kommun där alla alingsåsare kan känna framtidstro och gemenskap.

Vänsterpartiet vill styra

Att Vänsterpartiet är ett parti att lita på har vi visat gång på gång. Våra politiska förslag och löften är inte något valfläsk eller tomma ord, det är vår politik som vi bedriver varje dag året runt. Det är vi i Vänsterpartiet som säger nej till utförsäljningar av allmännyttan, det är vi som krokarm med personalen inom vård- och omsorg och kräver bättre arbetsmiljö och det är vi som vill flytta makten från byråkrater och ut till arbetarna på golvet.

En röst på Vänsterpartiet i valet är en röst för att styra politiken vänsterut, en röst för ett mer jämlikt samhälle. Vårt mål är inte fina uppdrag eller stora politikerarvoden, det viktigaste för oss är vilken politik som förs. Vi drivs utifrån vårt gemensamma mål: Att minska klyftorna, öka jämlikheten och gemensamt bygga en hållbar kommun där alla har makt över sitt eget liv och möjlighet att påverka vårt gemensamma samhälle.

Stoppa slöseriet med skattepengarna

Vänsterpartiet är det parti som vill bygga ut och utveckla den offentliga välfärden. Vi är också det parti som tydligast värnar kommuninvånarnas gemensamma ekonomi och arbetar för att varje skattekrona ska hamna där den bäst hör hemma. Vi är mot höga chefslöner och vill sänka kommunalrådets höga arvoden.

Vänsterpartiet motsätter sig vinstuttag i kommunalt finansierad verksamhet. Våra gemensamma skattepengar ska gå till barnens skolgång, äldres omsorg och en trygg välfärd, inte till privata bolagsvinster. Vi vill bygga en solidarisk välfärd där resurserna stannar i verksamheten och kommer invånarna till del.

I vårt Alingsås ska välfärdens verksamheter och lokaler ägas gemensamt och styras demokratiskt. När pengarna inte läcker ut till aktieutdelningar får vi mer kvalitet, bättre arbetsvillkor och större möjligheter att utveckla verksamheterna efter människors behov. Därför vill vi ta tillbaka och demokratisera en betydande del av den välfärd som idag drivs i privat regi. Välfärden ska styras av behov och långsiktighet, inte av marknadens krav på avkastning.

En hållbar välfärd

Det är politikens ansvar att se till att välfärden har tillräckliga resurser. Vänsterpartiets politik utgår från människors faktiska behov. Det är behoven i skola, vård och omsorg som ska styra verksamheterna, inte marknadens logik.

I Alingsås är välfärden i dag underfinansierad. Det märks i personalbrist, stressiga arbetsmiljöer och försämrad kontinuitet för brukare. Vi vet att kvaliteten i välfärden hänger tätt samman med villkoren för dem som arbetar i den. Därför måste vi investera i både arbetsmiljö och trygghet, inte pressa personalen ytterligare.

Vård och omsorg i världsklass

Vänsterpartiets fokus ligger på att satsa på livskvalitet, bra arbetsmiljö och rättvisa löner; en kommun som verkligen prioriterar välfärdens verksamheter. Med vår politik skulle medarbetare, vårdtagare och anhöriga få ett betydligt bättre liv och en tryggare vardag.

Politisk kontroll och ansvar hänger ihop. Vi har varit med och stoppat införandet av LOV i äldreomsorgen och kommer fortsätta driva en aktiv politik mot LOV i hemtjänsten. I Vänsterpartiets Alingsås vill vi att omsorgen ska drivas tillsammans, där både hemtjänst och äldreomsorg bedrivs i kommunal regi och i kommunägda lokaler.

Den vård och omsorg vi erbjuder vare sig det handlar om särskilt boende, korttidsvård eller växelvård ska bedrivas i egen regi med högsta kvalitet, omsorg och respekt för den enskildes behov och förutsättningar. Vi vill att vården ska vara personcentrerad, där individens önskemål och livssituation alltid står i centrum.

Förebyggande vård är en grundpelare för att minska behovet av akut insats och skapa bättre hälsa på lång sikt. Genom att satsa på tidiga insatser och ett helhetsperspektiv kan vi stärka både individens välbefinnande och minska belastningen på vården.

Vi vet också att anhöriga, oftast kvinnor, i många fall utnyttjas som gratis vårdpersonal när vården brister. De som vårdar en närstående i hemmet ska alltid ha rätt till stöd och regelbunden avlastning. Kvinnor är trippelt beroende av vård- och omsorgssektorn som anställda, som anhörigvårdare och som brukare.

Men för att bedriva omsorg i världsklass krävs kompetent och välmående personal i verksamheterna. Det är personalens arbetsmiljö, trygghet och kunskap som är nyckeln till en värdig och högkvalitativ vård.

Personalpolitik av och för personalen

Med vår politik kan vi öka bemanningen för att minska belastningen och sjukskrivningarna bland vård- och omsorgspersonal. Vi måste skapa förutsättningar för en arbetsmiljö där tid ges för att vara social med vårdtagare och hjälpa dem utifrån deras individuella behov. Verksamheterna ska utformas efter vårdtagarnas behov - inte utifrån snäva ekonomiska ramar.

Personal och vårdtagare ska ges verkligt inflytande över schema och verksamhet. Scheman ska utformas med fokus på både brukarnas och personalens välmående, med tid för återhämtning och en hållbar arbetsbelastning.

Vi måste också stärka den medicinska kompetensen inom vård och omsorg och minska antalet vårdtagare som varje medarbetare ansvarar för under ett arbetspass.

Alingsåsarnas behov i fokus

Med Vänsterpartiets Alingsås politik ska man som invånare vara förvissad om att den dag man behöver hjälp och stöd som äldre så får man det. Ofrivillig ensamhet och isolering i kommunen måste brytas. Färdtjänst, mötesplatser och kommunalt bekostad ledsagning för äldre är viktiga insatser för att höja livskvaliteten.

I Vänsterpartiet Alingsås vill vi att behoven hos de som behöver kommunens omsorg ska stå i centrum. Alingsås kommun ska därför arbeta aktivt med brukarinflytande, i dialog i det dagliga arbetet och genom att systematiskt efterfråga vad de som är i behov av omsorgen tycker. Ideella intresseföreningar gör ett ovärderligt arbete och det vill vi att kommunen ska stödja och värdera högre.

Det är viktigt att insatserna från hemtjänsten präglas av personalkontinuitet. Varje brukare ska möta ett begränsat och fast team av vårdgivare. Brukarnas självbestämmande över de dagliga insatserna ska stärkas och vara styrande i vårdens utformning. Kontinuitet och kvalitet ska säkerställas genom rätt bemanning och rätt kompetens. Kommunen ska aktivt bygga ut mellanvårdsformer som korttidsplatser och växelvård för att minska onödiga sjukhusvistelser och öka tryggheten i omsorgen.

En förskola och skola i världsklass

Alingsås förskolor och skolor ska vara jämlika och jämställda, där alla barn och unga ges samma rätt till utbildning. En skola som ger barn lika chanser är också

kompensatorisk, det vill säga den förmår ge mer stöd till den som kommer från sämre förutsättningar. Så är det inte längre i Alingsås. Alldeles för många barn går idag miste om en bra skolgång, särskilt barn som växer upp i socioekonomisk utsatthet. Det är ett misslyckande – inte bara för det enskilda barnet, utan för samhället i stort.

En kompensatorisk och jämlik skola utan vinst på barn

Vänsterpartiet motsätter sig alla former av vinstdrivande friskolors etablering i kommunen. All forskning och erfarenhet visar att sådana skolor slår sönder kommunens ekonomi, driver på segregation och ökade klyftor samt motverkar det kompensatoriska uppdraget. Dessa skolor hör inte hemma i Alingsås! Vänsterpartiet vill ha en sammanhållen skola där bra undervisning anpassad till varje elev är en självklarhet – det ska inte handla om man valt ”rätt” skola eller inte.

Förskola och skola ska aktivt arbeta och ges förutsättningar för att motverka orättvisor och det är av avgörande betydelse att personalen i förskolan och skolan har rätt kompetens och resurser för att tillgodose alla barns- och elevers behov. En likvärdig och kompensatorisk verksamhet behöver ta hänsyn till funktionsvariation, klass, könsidentitet, språk, sexualitet och religion. Vi vill stärka modersmålsstödet redan från förskolan, även förskolebarn har rätt till modersmålsstöd med pedagoger som kan språket. Men vi behöver även säkerställa att kommunikationen mellan skola och vårdnadshavare fungerar genom god tillgång på kommunala stödinsatser genom bland annat tolkar.

Barnfattigdomen ökar. Många barn går till skolan hungriga eller lever under hårda hemförhållanden som gör att man kanske inte vill eller orkar äta frukost hemma. Därför vill vi införa avgiftsfri skolfrukost på samtliga grundskolor. Kosten ska göra gott både för eleverna och miljön, därför behöver kommunen öka andelen ekologisk, närproducerad och växtbaserad kost.

Skolverksamheten ska vara avgiftsfri. Inga former av smygavgifter, som till exempel busspengar eller matsäck till utflykten, ska accepteras, utan ska finansieras av kommunen. Vi vill satsa resurser för att stärka verksamheternas möjlighet att inspirera barnen och stärka den upplevelsebaserade delen i lärandet. Därför vill vi bland annat att förskola, fritidshem och grundskolan har tillgång till avgiftsfria resor inom den kommunala kollektivtrafiken samt tillgång till lådcyklar.

Förskolan och skolan ska vara bra arbetsplatser

I förskolan och skolan behövs inte bara förskollärare och lärare utan även annan personal som barnskötare, elevassistenter, skolsköterskor, kuratorer, studievägledare, administratörer, vaktmästare med flera. All skolpersonal är viktig för att skapa en bra skolmiljö. Vi behöver arbeta aktivt för att höja andelen behörig personal, särskilt utanför tätorten där det är ett stort problem och visar på vikten av Vänsterpartiets politik för att göra kommunen till en attraktiv arbetsgivare. För oss är det en självklarhet att vi erbjuder gratis pedagogisk måltid inom förskola och skola för pedagoger.

Med Vänsterpartiets politik arbetar vi aktivt för att de ekonomiska ramarna ska säkerställa en hållbar arbetsbelastning för personalen. Det kräver bland annat annat färre antal barn per pedagog och att det finns tid för kompetensutveckling och planering. Det är arbetsgivarens ansvar att tillhandahålla arbetskläder som motsvarar arbetsdagens och årstidernas krav, så att kostnaden inte belastar de anställda. Det är också viktigt att lokalerna är anpassade och välplanerade utifrån verksamhetens behov.

Förskola för barnens skull

Alla barn har olika behov, men alla barn har behov. De behoven är omöjliga att tillgodose när barngrupperna och klasserna är så stora som de är. Att vistas i för stora barngrupper är negativt både för elever och personal och leder till bristande undervisning och omsorg som förskolebarn har laglig rätt till. Läroplanens ambitioner för förskolan är att varje barn ska ges förutsättningar för bildning, tänkande och kunskapsutveckling. Därför arbetar vi för att höja personaltätheten och minska barngruppernas storlek, med målsättningen att inom förskolan ha max 12 barn i småbarnsgrupp och max 15 barn i storbarnsgrupp.

En god och lugn arbetsmiljö

Barn i skolan har samma behov och rätt som vuxna till en god arbetsmiljö med hög personaltäthet och där trygga relationer kan skapas mellan barn och personal. Därför måste verksamheterna organiseras så att stress, anonymitet och olika typer av förtryck motverkas. Vi vill även satsa på inne- och utemiljön i verksamheterna för att utveckla pedagogiken och skapa ett lustfyllt lärande. Våra förskolor och skolor ska ha en hög kvalitet när det gäller miljö och byggstandard och vi prioriterar ett ekologiskt byggande med giftfri miljö. Vänsterpartiet är starkt kritiskt till att barn och vuxna i Alingsås kommun tvingas vistas i verksamheter med undermåliga och allt för små lärmiljöer samt med dålig luft och höga bullernivåer.

Satsa på fritidshemmen

Vänsterpartiet vill satsa mer resurser på fritidshemmen. Det ska finnas möjlighet att bedriva en bra pedagogisk verksamhet i lokaler som uppfyller verksamhetens behov samt garanterar barnens rätt till en meningsfull fritid. Antalet barn i grupperna måste kraftigt minskas och pedagogernas arbetsmiljö och verksamhet måste ges förutsättningar för att kunna utformas enligt kraven som finns i läroplanen.

Många föräldrar arbetar idag på arbetstider när fritidshemmen är stängda. För att barn till dessa föräldrar ska få en trygg fritid är det viktigt att det säkerställs tillräckligt med resurser för att kommunen ska erbjuda högkvalitativa fritidshem, även på kvällar och helger.

Alla barn ska få den hjälp de behöver

Konsekvenserna av nedskärningspolitiken blir särskilt tydliga inom förskolan och skolan för barn i behov av stöd. Extra anpassningar och åtgärdsprogram för barn i behov av stöd sätts ofta in för sent och är av bristande kvalitet. Att inte få det stöd som behövs tidigt i skolgången försvårar för eleverna att komma ikapp. Så ska det inte vara. Barnens rätt till hjälp och stöd i förskola, fritidshem och skola ska aldrig kompromissas med.

När stödinsatser uteblir eller sätts in för sent riskerar barn att helt eller delvis hamna utanför skolan och bli så kallade hemmasittare. Kommunen måste ta ett tydligare ansvar för tidiga och samordnade insatser, där skola, elevhälsa och vårdnadshavare samarbetar för att varje barn ska få en fungerande skolgång utifrån sina behov. Elever i behov av särskilt stöd ska få den hjälp de behöver, och den anpassade grundskolan och gymnasieskolan ska utformas efter elevernas behov av undervisning och social gemenskap.

Elevhälsan har en viktig roll i skolan då vi vet att många barn och unga idag lider av olika former av ohälsa. En stark elevhälsa kan tidigt fånga upp tecken på detta och se till att rätt stöd kommer på plats eller att rätt vårdkontakter kan etableras. Detta kan göra all skillnad i världen när det kommer till om en elev ska lyckas i skolan eller inte. Elevhälsan ska arbeta förebyggande och främjande för att bidra till en bättre arbetsmiljö för eleverna. Därför ska antalet kuratorer, skolsköterskor och psykologer i förhållande till antalet elever öka.

En feministisk och inkluderande kommun

Olika förväntningar och krav ställs på flickor och pojkar. Vem som tar och ges utrymme i klassrummet, skillnader i betyg och den psykiska hälsan ser olika ut på

grund av kön. I arbetet med att utplåna könsorättvisor är genuspedagogik viktigt. En normmedveten pedagogik ger barnen flera möjligheter istället för traditionellt begränsade. Ett aktivt jämställdhetsarbete är också en av de viktigaste insatserna för att förebygga sexuellt våld och sexuella trakasserier.

Vänsterpartiet vill se nolltolerans mot sexuella trakasserier i skolan. Det innebär bland annat ett förstärkt arbete med sexualundervisningen, förstärkt kuratorstöd och elevhälsa, samt aktivt strukturerat arbete mot sexuella trakasserier på varje skola.

Vi vill bygga en skola där varje barn kan känna sig hemma och kunna vara sig själv tillsammans med andra oavsett klassbakgrund, var man är född, kön, sexualitet och om man är troende eller icke-troende. Så skapar vi förutsättningar för ett samhälle fritt från rasism, sexism, homo-, bi- och transfobi, samt funkofobi. Barns hemmiljö ser dessutom olika ut och detta ska avspeglas i förskolans och skolans verksamhet. Vi vill se ett aktivt arbete för att synliggöra andra familjeformer än den traditionella kärnfamiljen.

Kunskap för alla i gymnasieskolan

Kunskap och bildning ska vara tillgänglig för alla. Oavsett om man går på praktiska eller teoretiska program måste utbildningen innebära många möjligheter och ge förutsättningar för en god yrkeskompetens samt aktivt deltagande i samhällslivet. Gymnasieelever ska ges inflytande över såväl arbetsmiljö, undervisningens innehåll och upplägg som verksamhetens utformning. I vår kommunala gymnasieskola ska alla elever ges möjlighet till att få högskolebehörighet. Det val som görs som ung tonåring ska skapa förutsättningar, inte stänga dörrar.

Bostäder för alla

Under många år har bostadspolitiken i Alingsås präglats av en passiv högerlinje där ansvaret för bostadsförsörjningen överlåtits till marknaden. Istället för en aktiv kommunal politik har privata byggbolag fått styra utvecklingen. Resultatet är fortfarande detsamma: bostadsbrist, långa köer till hyresrätter och ett allt mer ojämlikt boende.

Allmännyttan har försvagats genom politiska beslut som tvingar den att agera som ett vinstdrivande bolag. Det har lett till höjda hyror, dyra renoveringar och minskat fokus på bostäder som vanliga människor har råd med. Samtidigt har hyresrätter sålts ut för kortsiktiga vinster, istället för att värnas som gemensamma och långsiktiga tillgångar.

I Alingsås är det fortfarande mycket svårt att få en hyresrätt. Unga, äldre, ensamstående och barnfamiljer trängs bort från bostadsmarknaden. Ett tryggt och prisvärt boende är en rättighet – inte en lyx.

Sälj inte, bygg

Högern har gång på gång visat att deras ideologiska mål är att sälja ut allmännyttan. Detta kan vi aldrig acceptera! Utförsäljningar kanske ger kortsiktiga vinster, men dessa är långt ifrån vad som behövs för att bygga nya bostäder för att ersätta de som säljs. Kalkylen håller inte. Tvärtom så är finansiering, även genom lån, en klok investering för kommunen. En egenbyggd hyresfastighet ger inte bara bostäder för våra invånare, utan ger också kommunen hyresinkomster för en mycket lång tid framöver.

Nej till renoveringar

Renoveringar innebär att lägenheter renoveras mot hyresgästers vilja för att värden ska kunna höja hyran så mycket att hyresgästen inte har råd att bo kvar. För att ingen ska tvingas flytta efter en renovering som kraftigt höjer hyrorna ska ett kontinuerligt underhåll genomföras. Därtill vill vi verka för att Alingsåshem upprättar ett avtal med Hyresgästföreningen om att stärka hyresgästernas inflytande och makt i renoveringsprocesser och garantera att hyresgäster ska få möjlighet att välja bort renoveringar som leder till höjda hyror.

Aktiv markpolitik

För att bygga bostäder behöver kommunen också förvalta och äga mark. Bra markreserver ger utrymme för expansion och demokratisk kontrollerad utveckling av kommunen. När vi väl säljer mark så ska vi säkerställa att exploatören är en långsiktig partner och att vi kommer överens om avtal som gynnar kommunens invånare. Sådana avtal kan exempelvis innehålla klausuler om att ett visst antal, exempelvis över hälften, av de bostäder exploatören vill bygga ska vara hyresrätter.

Bygg smart och grönt

Byggnad och stadsutveckling har en påtaglig påverkan på miljön, vår energikonsumtion och våra utsläpp. Det är därför viktigt att när vi bygger nya bostäder eller renoverar gamla, att vi tar detta i beaktning.

Vänsterpartiet förespråkar en hållbar stadsutveckling där vi i första hand bygger genom förtätning och inom redan bebyggda områden. På så sätt kan vi ta tillvara befintlig infrastruktur och samhällsservice, minska behovet av att bygga ut

staden, minska bilberoendet och skapa en mer sammanhållen och resurseffektiv stad.

En tätare stad som byggs inåt istället för utåt är också avgörande för att bryta bilberoendet. När bostäder, arbete, service och fritid finns nära varandra minskar behovet av bil i vardagen. Stadsplaneringen ska därför utgå från gång-, cykel- och kollektivtrafik som norm, inte bilen.

Vi förespråkar även ett klimatsmart byggande med övervägande naturmaterial såsom trä, och att man nyttjar tak och andra öppna ytor till antingen växtlighet eller solceller. Detta ska också skrivas in i exploateringsavtal med privata byggherrar.

Vi måste också bygga socialt hållbart. Vi förespråkar en blandstad med en rad av olika upplåtelseformer i samma område, för att minska boendesegregationen och främja integration och sociala möten. Ett feministiskt perspektiv på stadsplanering måste anläggas, med fokus på kollektivtrafik, säkra och trygga gator och stråk, med samhällsservice integrerad i området. Vi vill se färre bilar och parkeringar och mer plats för människor.

Alternativa bo- och byggformer

Vi vill att kommunen ska skapa förutsättningar för kollektivhus i olika former och medverka till att dessa byggs. Boendeformer där bostäder samlokaliseras med förskolor och skolor ger en större gemenskap i boendet. Förslagen är exempel på feministisk bostads- och stadsplanering. Ett annat alternativ är så kallade bygggemenskaper; ett sätt att organisera och planera ett byggprojekt, som karakteriseras av att det är de som ska använda byggnaden som själva äger och driver projektet.

Alingsås bör även undersöka intresset hos kommuninvånare för att avsätta mark för byggandet av hyreskooperativ, som ska vara ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbara, och där de boende redan på planeringsstadiet får avgörande inflytande över projektet.

Alingsås bästa arbetsgivare

Vänsterpartiet arbetar för att Alingsås kommun ska vara en bra arbetsgivare och ett föredöme för andra arbetsgivare. De anställda är kommunens främsta resurs. Det är en av Vänsterpartiets viktigaste uppgifter att kämpa för löner som går att leva på, trygga anställningsvillkor, god arbetsmiljö och bra möjligheter att utvecklas i sitt yrke för kommunens anställda. Det är inte bara en rättvisefråga utan också en förutsättning för att kommunen ska ha möjlighet att rekrytera

personal i framtiden. En socialistisk och feministisk politik innebär att förflytta makt, både från högavlönade till lågavlönade och från män till kvinnor.

En feministiskt och hållbar arbetsmiljöpolitik

Vänsterpartiet vill att kommunen ska bedriva en aktiv och systematisk personalpolitik som utgår från ett feministiskt perspektiv och rätten till en hållbar arbetsmiljö. Det handlar om att synliggöra och åtgärda de strukturella orättvisor som präglar arbetslivet, både när det gäller löner, arbetsvillkor och hälsa.

Lönediskrimineringen mellan kvinnor och män samt mellan rasifierad och icke-rasifierad personal måste motverkas. Lika lön för likvärdigt arbete är en självklar utgångspunkt. Samtidigt är det tydligt att många anställda idag inte kan leva på sin lön och att klassklyftorna ökar. Därför vill Vänsterpartiet se rejäla löneyft för kommunens lågavlönade medarbetare.

Skillnaderna mellan kvinnors och mäns arbetsvillkor sträcker sig långt bortom lönen. Arbetsmarknaden är könssegregerad och inom kvinnodominerade yrken är arbetsvillkoren ofta sämre, anställningarna otryggare och karriärmöjligheterna färre. Det kan till och med synas i något så konkret som arbetskläder: där hållbara och funktionella arbetskläder är en självklarhet i mansdominerade yrken, får kvinnodominerade yrkesgrupper ofta arbeta i mindre ändamålsenlig utrustning.

Den fysiska och psykosociala arbetsmiljön är en avgörande jämställdhetsfråga. Kvinnor i offentlig sektor har ofta arbeten med tunga lyft eller hög stress, där kraven är större än resurserna. Det leder till att kvinnor oftare drabbas av arbetsrelaterad ohälsa och stressrelaterade sjukskrivningar. Kommunen måste därför ta sitt arbetsmiljöansvar genom ett aktivt och förebyggande arbete, där dåliga arbetsmiljöer åtgärdas innan människor blir sjuka. Alla ska kunna arbeta ett helt arbetsliv utan att slitas ut.

Varje arbetsplats behöver tid och resurser för att identifiera risker, stärka friskfaktorer och ta tillvara det som fungerar bra. Ett stärkt inflytande för personalen över det egna arbetet är centralt för att vända utvecklingen med ökande sjukskrivningar. Vänsterpartiet vill också att kommunen på sikt inför sex timmars arbetsdag med bibehållen lön, med start inom omsorgsyrkerna.

Ett jämställt arbetsliv handlar också om möjligheten att kombinera arbete och föräldraskap. Idag är det stora skillnader i vem som tar ut föräldraledighet och vab. Kommunen ska vara en arbetsgivare som gör det lätt att vara förälder, oavsett kön. Det kan handla om att uppmuntra föräldraledighet, säkerställa löneutveckling under ledigheten, anpassa mötestider och ge möjlighet till

ledighet med lön för att delta i barns skolaktiviteter.

Ett aktivt jämställdhetsarbete behöver också utmana normer och attityder på arbetsplatserna, systematiskt uppmärksamma frågor om våld i nära relationer samt förbättra både den psykosociala och fysiska arbetsmiljön. Samtidigt måste chefer ges bättre förutsättningar genom rimligare arbetsmiljö, utbildning och tillräckliga resurser i verksamheterna. Målet är tydligt: kommunen ska vara en arbetsgivare där jämställdhet, god hälsa och hållbara arbetsvillkor är en självklar del av vardagen!

Utveckla personalens inflytande och delaktighet

Vänsterpartiet anser att det långsiktigt är viktigt att de anställda har möjlighet till demokratisk påverkan och delaktighet. Otrygga arbetsplatser är tysta arbetsplatser, där personalens engagemang inte tas till vara. Vi värnar om personalens meddelandefrihet som en medborgerlig rättighet för offentligt anställda, men även som ett verktyg mot missförhållanden och maktmissbruk. Det finns också ett tydligt samband mellan delaktighet på arbetet och hälsa. Kommunen måste överge styrmodeller som påminner om New Public Management.

Kommunen ska uppmuntra fackligt engagemang samt underlätta för facklig utbildning och fackliga möten på arbetstid. Vi vill använda de demokratiska utvecklingsmöjligheter som finns inom en politisk styrd verksamhet. Kommunen ska arbeta med nya demokratiska styrmodeller där personalen ges tillit och inflytande..

Satsa på kompetensutveckling och utbilda i bristyrken

Alla har rätt att utvecklas inom sitt yrke. All personal ska ha tillgång till kontinuerlig kompetensutveckling, medarbetarsamtal och handledning vid behov. Vi vill att kommunen aktivt ska bygga upp en struktur för att säkerställa kompetensutveckling och utbildning inom kommunala bristyrken. Inom Alingsås kommun arbetar idag personal utan adekvat utbildning. Ett planerat och systematiskt arbete behövs för att ge dessa medarbetare den utbildning som krävs. Det kan göras på flera sätt: genom validering av kunskap man förvärvat och kompletteringsutbildning, genom lärande på arbetsplatsen eller genom annan utbildning som kommunen ordnar.

En meningsfull fritid

Att känna sammanhang och en meningsfull fritid är en väsentlig del av människans liv. Jämlig tillgång till kulturella upplevelser och bildning är

grundläggande för att man som individ ska kunna utvecklas och delta i samhället. Alingsås kommun ska erbjuda sina invånare ett rikt och varierat kulturliv som riktar sig till både barn och vuxna i olika faser av livet och med olika intressen. Det är här viktigt att kommunen aktivt stöttar och förenklar för föreningslivet som spelar en så viktig roll för en stor del av kommunens invånare. Vi vill därför se en förstärkning av det kommunala verksamhetsbidraget jämfört med dagens nivå. Ett aktivt föreningsliv är en förutsättning för demokratisk delaktighet och för att ohälsa inte ska uppstå.

Vi vill även tillgodose en bred variation på mötesplatser och aktiviteter för alingsåsare med olika intressen. Kommunen ska erbjuda sina invånare sport- och fritidsanläggningar av hög kvalitet och som är tillgängliga för alla invånare oavsett funktionsvariation, ålder eller kön. Vi vill se till att aktiviteter och mötesplatser finns i hela kommunen. Vi ser ett behov av att till exempel bygga fler utegym, gärna i anslutning till lekplatser och promenadstråk i fler delar av kommunen. Vi skulle även vilja se över belysningen av olika idrottsanläggningar i kommunen för att tillgängliggöra dessa under en större del av året både för föreningar och för spontanidrott.

Våra barn och ungdomar förtjänar det bästa och det är politikens ansvar att säkerställa deras välmående. Därför vill vi utöka antalet öppna platser att vistas på och förbättra möjligheterna för våra barn och ungdomar att få en meningsfull fritid. Vi vill utreda möjligheterna för att anlägga en skatepark inomhus samt skapa platser för fritt kulturskapande verksamheter. Kulturskolan behöver också bli mer tillgänglig genom lägre avgifter och på sikt avgiftsfri verksamhet.

Kommunen behöver även värna och utveckla den befintliga verksamhet vi har. Vi ser ett behov av utökad aktivitet för fritidsgårdsverksamheten. Det kan både handla om utökade öppettider, fler anställda, speciellt efter öppnandet av verksamhet i Ingared, samt möjlighet för deltagare och personal att påverka verksamhetens innehåll och utformning. Det finns också behov av mer uppsökande verksamhet och möjlighet att anpassa verksamheten till olika målgrupper vi inte riktigt når idag, vilket kan komma att kräva utökade resurser. Det är viktigt att säkerställa att aktiviteter och mötesplatser är spridda över hela kommunen.

En tillgänglig kommun

Bristen på lokaler begränsar organisations- och mötesfriheten. Öppna kommunala anläggningar garanterar både föreningsaktiva och andra kommuninvånares behov. Med gemensamt ägande kan vi garantera låga hyror och entréavgifter som gör fritiden öppen för alla.

Vänsterpartiet vill säkerställa att kommunens badplatser, lekplatser och kommunala byggnader är tillgänglighetsanpassade. Ingen ska behöva avstå bad, lek eller deltagande i aktiviteter för att man exempelvis sitter i rullstol, har nedsatt hörsel, syn eller annan funktionsvariation. Pensionärer ska erbjudas gratis inträde till vår simhall. Vi vill även erbjuda gratis fritidskort till alla ungdomar i kommunen, så att man på lika villkor ska kunna delta i aktiviteter var man än bor i kommunen.

Kommunen behöver även se över tillgängligheten för invånare med hörsel- och synproblem för att uppfylla lagkrav och säkerställa att alla invånare kan lätt kommunicera med kommunen eller nyttja våra lokaler och tjänster på lika villkor.

En inbjudande och trygg kommun fri från våld

Som invånare i Alingsås ska man kunna känna trygghet i att det finns stöd och hjälp att få när livet tar en svår vändning. Det kan drabba oss alla någon gång i livet. Ibland under en kort period, ibland under längre tid. Socialtjänstens insatser ska alltid präglas av respekt för individen och ha som mål att ge människor förutsättningar att komma på fötter igen och leva ett så bra liv som möjligt. Akuta insatser är viktiga, men lika viktigt är ett starkt och välfungerande förebyggande arbete i kommunen. Ett arbete som tidigt fångar upp människor i riskzon, innan problemen växer sig för stora och mer omfattande insatser krävs.

Mot denna bakgrund är det med stor oro vi konstaterar att Alingsås kommun under många år av högerstyre successivt har monterat ned det förebyggande arbetet inom socialförvaltningen. Detta måste återupprättas, inte bara för att spara pengar men också för att spara på lidande. Den nya socialtjänstlagen, som nu är beslutad och håller på att införas, lägger ett ökat fokus på detta, vilket vi välkomnar. Vi i Vänsterpartiet vill lägga stora resurser på förebyggande arbete för att minska kriminalitet, missbruk, social utsatthet och otrygghet.

Kommunen behöver fortsätta att finansiera stödtjänsten personligt ombud, som erbjuder individuell hjälp till personer med psykisk funktionsnedsättning att få rätt stöd och samordning i kontakter med myndigheter och vård. Vi vill också se satsningar på fler familjecentraler med föräldrarådgivning, så att stöd till barn, unga och föräldrar finns tidigt och nära i vardagen.

Mäns våld mot kvinnor, hedersvåld och andra typer av förtryck och våld som drabbar främst kvinnor och barn måste bekämpas. För att skydda brottsoffer och stärka kvinnojouren och tjejjouren Olivias verksamhet vill vi se en utökning av kommunens bidrag till kvinnojouren samt en tryggare och mer långsiktig

finansiering av denna verksamhet.

Ett rödgrönt Alingsås

Vi befinner oss i ett klimatnödläge. Klimatkatastrofer sker redan över hela världen; bränder, översvämningar, djur- och växtarter som försvinner och människor som drivs på flykt. Klimatkrisen är på riktigt och händer nu. FN:s klimatpanel (IPCC) slår fast att enbart omedelbara åtgärder de närmaste åren möjliggör att nå 1,5-gradersmålet. Det gäller på alla nivåer, såväl internationellt, nationellt som lokalt. Vi i Vänsterpartiet Alingsås tror att även vår politik är en viktig pusselbit och vi vill därför ta fasta på vad vi kan göra för att minska vår miljöpåverkan och samtidigt få ett bättre liv. Vi tror på ett jämlikt samhälle inom planetens gränser.

Just nu går kapitalismens strävan efter kortsiktig vinst före allt annat. Men med politisk vilja och styrning går det att ställa om samhället! Att till exempel satsa på en stark välfärd medför en väldigt liten miljöpåverkan i jämförelse med att satsa på motsvarande privata tjänster eller privat konsumtion. Offentlig konsumtion står för endast 10 procent av konsumtionsutsläppen i Sverige. Att öka den offentliga delen av ekonomin stärker inte bara det vi alla behöver, såsom skola, omsorg, kollektivtrafik, kultur, idrott och sjukvård, vilka har underfinansierats under lång tid, det är också bättre för klimatet än att den privata konsumtionen växer.

Att inte agera i klimatfrågan är förenat med stora risker och enorma kostnader i framtiden. Att vara passiv nu skapar en skuld för framtida generationer och lägger en ännu större investeringsbörda på deras axlar. Flera tunga aktörer, däribland Klimatpolitiska rådet, har pekat på behovet av att omställningspolitiken accelereras. Vi kan inte avvakta marknadens lösningar. Vi behöver en offensiv klimatpolitik som sker strukturerat, effektivt och socialt rättvist!

Utlös klimatnödläge

Vi i Vänsterpartiet Alingsås vill att kommunen tar situationen på största allvar och skyndsamt antar en koldioxidbudget som alla politiska beslut måste förhålla sig till. Utsläppen ska därefter minska årligen i den takt som koldioxidbudgeten visar krävs för att Alingsås ska bidra till att nå Parisavtalets 1,5-gradersmål, vilket innebär kraftiga utsläppsminskningar redan under innevarande mandatperiod.

Genom att systematiskt analysera hur kommunens resurser används och vilken miljö- och klimatpåverkan olika satsningar medför, kan kommunen styra mot

årliga minskningar av utsläppen i den takt som krävs. Här vill vi även se en betydligt starkare styrmodell som tar avstamp i både ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet i varje beslut, en så kallad hållbarhetsstyrning.

Vi anser också att Alingsås kommun som lägstannivå ska utgå från "Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om", inklusive de regionala klimatlöften för perioden 2024–2026 som ingår i denna kraftsamling och använda detta som ett styrande verktyg för att minska utsläppen och påskynda den lokala klimatomställningen. Klimat 2030 ger kommunen ett konkret ramverk och stöd för att anta, genomföra och följa upp klimatåtgärder som är politiskt beslutade och bidrar till verkliga utsläppsminskningar.

Kommunen bör också aktivt använda finansieringsverktyg som gröna obligationer för att möjliggöra nödvändiga investeringar i den gröna omställningen här och nu. Gröna obligationer är ett verktyg för att finansiera miljö- och klimatinvesteringar genom lånemarknaden, med tydliga krav på användning, uppföljning och transparens. De är särskilt relevanta för kommuner och bostadsbolag som vill kombinera långsiktiga investeringar med klimatansvar.

En fungerande infrastruktur

Det är viktigt att människor ska kunna bo på alla ställen i kommunen, utan att begränsas i sin rörelsefrihet och ändå kunna göra klimatmedvetna val. En viktig del i detta är att vi har fungerande samhällsservice i hela kommunen, inte bara i stadskärnan. Detta för att göra även landsbygden attraktiv och för att minska bilberoendet. Valfärden måste vara till för alla och finnas överallt. Vi ser också att det behövs en utbyggd, mer tillgänglig och billigare kollektivtrafik. Ökad turtäthet och möjlighet till anropsstyrda turer på fler linjer kan öka människors rörelsefrihet samtidigt som vi minskar utsläppen av växthusgaser. Biljettpriset behöver även sänkas till minst hälften och skolungdomar ska kunna åka med sitt skolkort dygnet runt. Vänsterpartiet vill införa Flexlinje i Alingsås för att minska bilanvändandet i kommunen och öka tillgängligheten i kollektivtrafiken. Vi ser också det som nödvändigt att bygga fler laddstolpar på de ställen i kommunen där det behövs.

När det gäller stadsplanering vill vi att man ska förenkla för cyklister och fotgängare. Det ska vara enkelt att ta sig säkert genom staden och vi bör därför prioritera framkomligheten för fotgängare, rullstolsburna och cyklister. Bygg barnsäkra cykelleder genom stadskärnan och upprätta cykelparkeringar och pumpar vid nybyggnation och stadsförnyelse. Vi måste även se till att göra de befintliga cykelbanorna säkrare och underhålla cykelbanor i samma takt som bilvägar. Gatuutrymmet i staden ska fördelas mer rättvist med mer plats för människor, möten, lek och grönska och mindre plats för biltrafik och parkering.

Skogen och den biologiska mångfalden

Det är otroligt viktigt att skydda våra ekosystem. Enligt IPCC-rapporten skulle vi behöva skydda 30-50% av all mark, sjöar och hav. Det är vad som krävs för att upprätthålla biodiversitet och ekosystemens resiliens, vilket kan mildra klimatförändringarna och bidra till anpassningen. Skyddet av skogs- och strandområden är också en viktig del för att värna den svenska allemansrätten samtidigt som vi bibehåller den biologiska mångfalden. Vänsterpartiet menar att vi för att uppnå klimatmålen inte bara kan se skogen som en naturresurs utan vi måste också se skogens funktion som kolsänka. Skog med höga naturvärden bör göras om till naturreservat. Några områden som är extra relevanta att prioritera är Ekåsaryd, Högmossen, delar av Rödeneplatån samt Klevsjöområdet i Risveden. Ekåsaryd är redan utpekad som det mest prioriterade och vi vill därför verka för att detta ska bli av snarast möjligt.

Vi vill också att kommunen ser till att bevara de våtmarker som finns, då torvbildande våtmarker spelar en viktig roll för klimatet eftersom de kan binda kol. En annan åtgärd som kommunen bör se över är att återväta våtmarker som har dränerats, då det är en relativt enkel åtgärd som gynnar klimatet. Vi vill även att kommunen prioriterar fler grönområden med blommande växter som gynnar pollinerare, då dessa spelar en avgörande roll i våra ekosystemtjänster, exempelvis matproduktionen.

Grön energi

Den gröna omställningen i Alingsås kommun går fortfarande för långsamt, trots att behoven och möjligheterna är väl kända. Kommunen kan och måste ta ett större ansvar för att öka den lokala produktionen av förnybar energi. IPCC pekar tydligt ut förnybara energislag som avgörande för att möta klimatförändringarna, där sol- och vindkraft spelar en central roll, tillsammans med småskalig vattenkraft där det är lämpligt.

Vänsterpartiet har tidigare lyft behovet av en kommunalt initierad och samägd solcellspark i Alingsås. Denna ambition är fortsatt högst relevant och arbetet är påbörjat men behöver nu stärkas och fördjupas. Kommunen ska aktivt ta initiativ till att bygga ut solenergin på både mark och befintliga tak, samt pröva möjligheterna till ökad vindkraft där den kan byggas med hänsyn till natur, boendemiljö och lokalsamhälle.

Det är avgörande att värdet av våra gemensamma naturresurser stannar kvar lokalt. Förnybar energi som produceras i Alingsås ska komma kommunen och invånarna till del. Därför ska sol- och vindkraft i första hand ägas kommunalt eller i

former där boende och lokalsamhälle ges möjlighet till deläggande, istället för att vinsterna förs bort till externa och internationella bolag.

Vi vill även att kommunen ser över möjligheten att sätta solpaneler på de tak som lämpar sig för detta och att man börjar med de av kommunen ägda fastigheterna, men även att man vid all nybyggnation, där det är tekniskt och miljömässigt lämpligt har som krav att bygga solceller på taken. När kommunen säljer mark för exploatering bör det i exploateringsavtalet stå att taken ska förses med solpaneler.

Slutligen vill vi att Alingsås energi som vi äger tillsammans ska sluta sälja utsläppsrätter och att kommunen ska vara helt självförsörjande på förnybar el.

Cirkulär ekonomi

Cirkulär ekonomi innebär en ekonomi baserad på kretslopp istället för på linjär slit-och-släng-konsumtion. Det handlar om att allt tillverkat ska användas så länge som möjligt genom återbruk, därefter materialåtervinnas och bara i nödfall förbrännas till energi. Vi måste i Alingsås kommun bli ännu bättre på återbruk och återanvändning.

För att underlätta detta vill vi se fler utlåningsmöjligheter eller "pryl-bibliotek" runt om i kommunen. Det kan vara ställen där medborgare kan låna eller hyra de typer av saker som inte varje hushåll själv måste äga, till exempel sport- och friluftsutrustning, verktyg och maskiner. Vi vill också att man startar upp lekotek med utlåning av leksaker för att underlätta en hållbar livsstil. Det är även viktigt att det finns många ställen där man kan få hjälp med reparation så att man inte behöver slänga fungerande saker.

Kommunens återvinningscentral i Bälinge ska vara modern och bör även inrymma återbruk av material (se till exempel Återbruket i Göteborg). Vid rivning och renovering av befintliga fastigheter bör man ha en tydlig plan för hur material kan tas tillvara på bästa sätt.

Grönt bostadsbyggande och smarta renoveringar

Bostadsbyggande behövs för att möta den långa bostadskön i Alingsås, men måste ske klimatsmart. Vid nybyggnation ska höga miljökrav ställas utifrån livscykelanalyser vid exploatering av kommunal mark. Solceller ska installeras på alla nybyggen, och trä ska prioriteras framför betong eftersom trähus lagrar kol och minskar klimatpåverkan. Nya byggnader ska i huvudsak uppföras i trä från hållbart certifierat skogsbruk, med giftfria och cirkulära byggmaterial. Med ökad samhällelig planering kan byggandet öka samtidigt som utsläppen minskar.

Det är också viktigt att se över vad som behöver renoveras för att öka energieffektiviteten. Renoveringar bör dock bara göras när det behövs av miljöskäl eller på grund av en eftersatt standard. Man bör även i den mån det är möjligt reparera hellre än att bygga nytt. Även renoveringar ska prioritera trämaterial. Krav skall ställas på att träet kommer från hållbart skogsbruk och inte från ekologiskt värdefull gammelskog.

Vi vill också att kommunen bygger hus som ger möjlighet för kompisboenden, kollektiv och co-living (att bo i egna lägenheter men ha gemensamma ytor, matlag och aktiviteter). Detta gör husen yteffektiva, kan underlätta för hushållsekonomin och möjliggör ett liv med mer gemenskap, delande och mindre miljöpåverkan. Kommunen bör även underlätta generationsväxling, så att familjer med utflyttade barn kan flytta från överdimensionerade och energikrävande bostäder till för dem attraktiva bostäder.

I anslutning till bostäder vill vi även se till att det finns grönområden med blommande växter för pollinerare och odlingslotter för de boende. Bruksgräs bör i den mån det är lämpligt ställas om till blommande ängar. Nybyggen ska i första hand ske på redan hårdgjorda ytor för att bevara så mycket grönytor som möjligt och de bör även planeras utifrån befintlig kollektivtrafik.

Klimatanpassningar

Vi behöver även förbereda samhället på de förändringar som ett förändrat klimat för med sig. Genom olika klimatanpassningar kan vi vidta förebyggande åtgärder för att skydda människors liv, hälsa och egendom, liksom naturens och andra arters livsmiljöer. Kommunen har ett stort ansvar, både att genomföra konkreta åtgärder inom sina verksamheter och att samverka med andra aktörer för att stärka samhällets motståndskraft mot extremväder och andra klimatrelaterade risker. Ett tidigt förebyggande klimatarbete är betydligt mer kostnadseffektivt än att hantera de skador som annars kan uppstå längre fram.

Ett centralt utvecklingsområde är att ytterligare anpassa bebyggelse och infrastruktur till mer intensiva regn. Det innebär att i större utsträckning planera in öppna dagvattenlösningar redan från början i nya detaljplaner, reservera ytor som tillfälligt kan översvämmas vid skyfall och undvika ny bebyggelse i områden med känd översvämningsrisk. Även befintliga stadsdelar behöver successivt byggas om med fler genomsläppliga ytor och grön infrastruktur som kan ta hand om vatten lokalt.

Framåt behövs också ett mer systematiskt arbete med att klimatsäkra kommunens tekniska system. Ledningsnät för vatten och avlopp behöver dimensioneras för framtida regnmängder, inte bara historiska data. Viktiga

samhällsfunktioner som skolor, äldreboenden, vårdlokaler och elförsörjning bör riskbedömas utifrån översvämning, värme och ras/skred. Där risker identifieras krävs förebyggande åtgärder, exempelvis skyddsvallar, pumpkapacitet, höjdsättning av byggnader eller reservlösningar för el och vatten.

Ett annat viktigt framtidsområde är värmeanpassning. Fler och längre värmeböljor innebär ökade hälsorisker, särskilt för äldre och personer med underliggande sjukdomar. Kommunen behöver därför planera för fler skuggade miljöer, trädplantering i tätorter, svalkande grönytor och tillgång till svala inomhusmiljöer. Värmerisker bör också integreras i utformningen av nya bostadsområden så att byggnader och gårdar inte förstärker värmeeffekter.

Organisatoriskt behöver klimatanpassning bli en ännu tydligare och mer obligatorisk del av alla kommunala beslut framöver. Det handlar om att införa rutiner där klimatrisker alltid bedöms i planprocesser, investeringar och underhållsplaner. Uppföljning blir avgörande: åtgärder måste följas upp, riskkartor uppdateras och nya klimatdata löpande integreras i planeringen.

Ställ krav vid offentlig upphandling

Kommunen har en stor möjlighet att påverka klimat och miljö positivt i och med den offentliga upphandlingen. Det är därför viktigt att miljöpåverkan och sociala villkor noggrant beaktas för både varor och tjänsters hela livscykel. De inköp som kommunen gör ska i möjligaste mån bestå av varor som är ekologiska och närproducerade och den offentliga upphandlingen skall inte bidra till miljöskadlig produktion och utvinning i andra länder. Allt som upphandlas bör alltså uppfylla tydliga miljökriterier (kravet idag ligger på 50 %). Detta berör allt ifrån mat, transport, maskiner, datorer och tjänster. Vi i Vänsterpartiet Alingsås vill också att kommunen inför miljöspendanalys som ett verktyg vid offentlig upphandling. Med hjälp av det kan kommunen uppskatta klimatpåverkan från sina inköp och identifiera de områden där åtgärder ger störst effekt.

Hållbar mat

Globalt står livsmedelssystemet för omkring en tredjedel av de globala växthusgasutsläppen. För att bromsa klimatförändringarna och samtidigt förbättra folkhälsan är det nödvändigt att ställa om vad och hur vi äter. WHO pekar tydligt på att en kost med mer växtbaserade livsmedel och mindre rött och processat kött är avgörande för både människors hälsa och planetens gränser. För att Alingsås ska vara en hållbar kommun behöver köttkonsumtionen minska, matsvinnet reduceras, hälsosam mat göras tillgänglig för alla och den lokala självförsörjningsgraden öka.

Andelen växtbaserad och ekologisk mat ska därför öka i kommunens alla

verksamheter. En hög konsumtion av animaliska livsmedel är varken förenlig med WHO:s kostrekommendationer eller med ett långsiktigt hållbart samhälle. För att möjliggöra denna omställning ska kökspersonal ges utbildning i växtbaserad matlagning med fokus på näringsriktiga, klimatsmarta och attraktiva måltider. Det kött och den fisk som serveras ska uppfylla högt ställda hållbarhetskrav och följa WWF:s kött-, fisk- och mejeriguide samt principerna i One Planet Plate.

Kris och beredskap

För Vänsterpartiet Alingsås är en stark och jämlik krisberedskap en del av ett robust välfärdssamhälle. Kommunen ska ha förmåga att skydda invånarnas liv, hälsa och trygghet vid kriser, oavsett om det handlar om extremväder, störningar i el- och vattenförsörjning eller andra samhällsstörningar. Därför vill vi stärka den lokala beredskapen genom långsiktiga investeringar, tydligt ansvar och en organisation som fungerar även under hög belastning.

Vi vill att kommunen tar ett större ansvar för att öka invånarnas egen beredskap. Genom återkommande informationsinsatser, utbildningar i första hjälpen och praktiska råd om hemberedskap kan fler stå bättre rustade vid en kris. Krisberedskap får inte vara en klassfråga, informationen ska vara tillgänglig, flerspråkig och nå ut i hela kommunen.

Övningar och planering behöver också utvecklas. Vi vill se mer realistiska och återkommande krisövningar där kommunens verksamheter samverkar med räddningstjänst, vård, skolor, lokala företag och frivilligorganisationer. Det stärker samordningen och gör att brister upptäcks innan en verklig kris inträffar. Samtidigt ska kommunen fördjupa samarbetet med civilsamhället, så att föreningar och frivilliga kan vara en organiserad och trygg resurs vid krissituationer.

En viktig del av beredskapen är att minska sårbarheten i samhällsviktig verksamhet. Vi vill att kommunen arbetar närmare lokala aktörer inom energi, vatten, livsmedel, transporter och IT för att stärka kontinuitetsplanering och lokal robusthet. Grundläggande funktioner ska fungera även vid störningar och kommunen ska ha god insyn i hur beredskapen ser ut hos de aktörer som invånarna är beroende av.

När det gäller klimathotet så krävs även här en stärkt beredskap för extrema händelser. Här behöver vi utveckla varningssystem, tydliga krisrutiner vid skyfall och värmeböljor samt samverka med räddningstjänst, fastighetsägare och invånare. Invånarinformation och stöd till privata fastighetsägare att själva klimatanpassa sina byggnader blir en allt viktigare del av kommunens framtida arbete. Sammantaget handlar det om att gå från enstaka åtgärder till ett

långsiktigt, integrerat och förebyggande klimatanpassningsarbete i hela samhällsplaneringen.